СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LVI. Ч. 208. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 8-го ВЕРЕСНЯ 1948. — No. 208 JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, SEPTEMBER 8, 1948. — VOL. LVI.

ТРИ ЦЕНТИ в Зл. Д. Америки; ПЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном. — Тел. „Свобода": BErgen {4-0807 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

ТРУМАН РОЗПОЧАВ ДЕМОКРАТИЧНУ ПЕРЕДВИБОРЧУ КАМПАНІЮ З ДІТРОЙТУ

У Дні Праці, в понеділок 6 вересня, виголосив президент Труман шість промов у стейті Мишиген у приявності 750,000 людей. Головну промову виголосив в Дітройті до 125,000 зібраних, а крім того ще промовляв в Гренд Репидс, в Гемтремк, в Понтайєк, Флинт, і Ленсинг. Зміст промов зміряв до того, щоб виказати необхідність перевибору кандидатів Демократичної партії на головні федеральні становища на наступних чотири роки. Вістря своєї промови в Дітройті звернув Труман проти Республиканської партії. Він остеріг робітниче населення Дітройту й стейту Мишиген, що на випадок вибору кандидатів Республиканської партії почнеться „ера страху", яка загрожує американським установам вільної праці й вільних підприємств. Труман взивав робітництво громадно реєструватися і взяти участь у виборах, щоб повалити закон Тефта-Гартлія, який, на його думку, причиняється до поневолення робітництва.

ВОЛЕС ЗАКИДАЄ РОБІТНИЧИМ ПРОВІДНИКАМ УГОДОВСТВО У ВІДНОШЕННІ ДО ТРУМАНА.

Ню Йорк. — У Дні Праці виголосив промову на конвенції Електричної Юнії в Ню Йорку Генрі Волес, кандидат Прогресивної партії. Він використав цю нагоду, щоб гостро накинутися на внутрішню й закордонну політику президента Трумана і на провідників обох головних американських центральних робітничих організацій, закидаючи їм „політику угодовства" (апізерства) супроти Трумана. На конвенції було 1,000 делегатів. Деякі з них оплескували Волеса, інші викували ворожі оклики. Конвенція відбувається в Мангатан Сентер.

СТРАЙК ВІЗНИКІВ ПОШИРИВСЯ НА СТЕЙТ НЮ ДЖЕРЗІ.

Ню Йорк. — Найбільша робітнича юнія в краю, а це Міжнародна Юнія Візників, приналежна до Американської Федерації Праці, прийняла резолюцію, щоб полишити місцевим відділам право заявлятися за кандидатами політичних партій при виборах. Управа юнії не могла найти способу, як припинити страйк відділу 807 своєї юнії, який триває від середи минулого тижня, а який через неділю поширився з Ню Йорку на стейт Ню Джерзі. Страйк загрожує спаралізуванням постачання матеріялів для продукції, головно мателіялів для кравецької індустрії. Досі зголосили свою участь у страйку 13,000 візників.

ГРОМАДЯНИ РОСІЙСЬКОГО РОДУ ЗАКУПИЛИ МІЛЬЙОНЕРСЬКУ ФАРМУ.

Монро, Н. Й. — У неділю 5 вересня зїхалося 6,000 громадян російського роду на відкриття фарми величини 600 акрів, положеної частинно в мільйонерській колонії Токсідо. Фарма належала до підприємства Шифелін і за неї заплачено $182,000. Вона має бути вжита на приют для росіян, які приїздять в Америку. Під час відкриття заманіфестувала себе одна група, як „карпатороси", зорганізовані в бенефітовім товаристві у Филаделфії, а друга, як члени українського допомогового товариства з Ню Йорку. — Звісним стало, що членами корпорації яка закупила фарму, є члени Міжнародного Робітничого Робітничого Ордену. Управа корпорації твердить, що вона не має нічого спільного з комунізмом.

КАРУСІ ВИХАВ ДО ЕВРОПИ ДЛЯ НАЛАДНАННЯ ПЕРЕВОЗУ СКИТАЛЬНИКІВ.

Ню Йорк. — У понеділок 6 вересня вихав з майдану Ля Гвардія до Франкфурту, у Німеччині, предсідник Комісії Здепласованих Осіб, Уго Карусі з 6 помічниками, щоб приспішити перевіз нових імігрантів з Европи в Америку. Він має приспішити кінцевий скрінінг осіб, які настановлені їхати до Америки на підставі нового закона, і переведе переговори з представниками Міжнародної Організації Біженців (ІРО) та Прилюдного Здоровя в Німеччині, Австрії й Швайцарії. Він запевнив, що вже в жовтні приїде в Америку перший транспорт нових імігрантів. Для цієї цілі є вже готових три кораблі, які можуть помістити 2,100 осіб, а крім того ще один корабель з приміщенням для 520 осіб. Загалом приготованих є 12 кораблів до диспозиції ІРО. Карусі обчисляє, що в Німеччині, Австрії й Італії находиться 840,000 здепласованих осіб. Квота 205,000 осіб, яку призначив новий закон, має бути вичерпана до 30 червня 1950 року., казав Карусі. Він заявив, що громадяни Росії, які не хочуть їхати до Совєтів, будуть теж допущені до Америки. таких досі нараховують до 30,000.

ОРГАНІЗАЦІЯ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ ВЗИВАЄ ДО БОРОТЬБИ ПРОТИ КОМУНІСТІВ.

Ню Йорк. — У суботу 4-го й неділю 5-го вересня відбулася в готелю Брівурт конвенція Організації Чотирьох Свобід України при співучасти 80 людей. Організацію представив її голова Евген Ляхович перед представниками нюйорської преси як протисовєтську й протикомуністичну, а як ціль конвенції подав складення плянів прилюдної боротьби проти комуністів. Кампанія має на цілі виказати населенні Америки яка мала різниця між Червоною Армією і націстами. Ляхович заявив, що в Америці є тільки мала горстка комуністів серед українців, одначе їх число росте. Приготовані резолюції стверджували, що конвенція домагається вільної й демократичної України. Делегат з Филаделфії, Ігнатій Білінський, обвинувачував конгресмена Маркентонія в змаганні притягнути українські робітничі юнії до комунізму.

Здвиг американсько-української молоді в Акрон, Огайо

НЕБУВАЛИЙ УСПІХ 11-тої КОНВЕНЦІЇ ЛІГИ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ

Акрон, Огайо, 7-го вересня. — В суботу, неділю і понеділок, в днях 4., 5. і 6. вересня, в цьому місті відбулася 11-та з черги річна конвенція Ліги Української Молоді Північної Америки, що увійде в історію американських українців як одна з найбільш успішних організаційно-громадських імпрез та культурних манифестацій. Для самої молоді американсько - української генерації ця конвенція готова мати переломове значення; на ній бо молодь здала на відмінно іспит своєї громадської зрілості і зробила це в найкращому американському стилю.

ПІДГОТОВКА КОНВЕНЦІЇ.

Конвенцію попередила довша підготовка, яку з подивугідною енергією, солідністю та розумом і наполегливістю виконав місцевий Комітет молоді з Ґеновефою Зепко на чолі. В склад очолюваного нею конвенційного комітету входили: Віктор Полк, заст. предс.; Енн (Зепко)-Мекґовен, коресп. секретарка; Джені Полк, рекорд. секретарка; Андрій Дудра, касієр. При цьому генеральному комітеті існували ще комітети з окремими призначеннями: 1. перед-конвенційний з Евою Зепко на чолі; 2. пропаганди і публичних зв'язків, очолюваний Евою Кудера; 3. реєстраційний, під проводом Дороти Судомир; 4. фестивальний під проводом Ольги Зепко; 5. прийомний з предсідницею Юлією Тресиддер; 6. річника з Іваном Полком; 7. балевий з Віктором Полком; 8. мешканевий з Енн МекҐовен та 9. соціальний під проводом Андрія Дудри. Перебіг та вислід конвенції вказали, що ці комітети і їх керівники виконали величезну роботу і їм насамперед треба завдячувати цей безприкладний успіх конвенції. Це теж виявили і потвердили делегати, як кілька кратно та при різних нагодах влаштували членам поодиноких комітетів, зокрема їх „головнокомандуючому", Ґеновефі Зепко, бурхливу овацію та повстанням з місць віддали пошану їх трудові.

ПАЛОМНИЦТВО ДО АКРОН

В цей „Лейбор-вікенд" місто Акрон стояло під знаком конвенції української молоді. Припадок, що в тому самому часі відбувалася в Акрон теж конвенція місцевих ветеранів і з тої нагоди теж ціле місто було замаяне прапорами. Вже в четвер після полудня до Акрон почали приїжджати всіми засобами локомоції, потягами, літаками, автобусами та приватними автами делегати української молоді з різних місцевостей. Офіціяльний конвенційний реєстр виказує їх 672 з 35 різних міст Злучених Держав і Канади. Але загальну кількість учасників конвенції треба обраховувати на понад 1000 осіб. Це саме вже свідчить про розміри конвенції, її популярність, та важливість її нарад і рішень, як і про ці великі завдання, що стояли перед конвенційним комітетом.

ВІДКРИТТЯ КОНВЕНЦІЇ.

Конвенція почалася в суботу, дня 5. вересня в год. 1 після полудня в головний конференційний залі репрезентативного готелю Мейфловер, що його на ці три дні віддано цілком до розпорядження нашій молоді. Перед полуднем тогож дня продовжувалася реєстрація, полагоджувано мешканеві справи та роблено вже останню підготовку до нарад. Заля нарад була відповідно прибрана. На сцені за президіяльним столом були прапори країн — членів ООД, зі зоряним американським по середині та українським синьо-жовтим по лівому боці біля нього а британським хрестом Юнії Джека по правому. Прапори об'єднаних націй звисали теж з балькону, про що своєчасно подбав заряд готелю.

Конвенція почалася відспіванням національного гимну, після чого приявний на залі священик провів молитву. Голова конвенційного комітету, Ґеновефа Зепко, привітала зібраних та побажала успіхів в нарадах і приємності в забавах.

ПРИВІТ МЕЙОРА АКРОНУ, ЧЕС. Е. СЛУСЕРА.

Мейор міста Акрон, Чес. Е. Слусера, виступ якого привитали довгими оплесками, склав від себе привітання конвенції американсько - української молоді, бажаючи їй успіху в нарадах. Він висловив надію, що місцевий конвенційний комітет зробив все можливе, щоби конвенція була успішна та щоби її учасники винесли з Акрон якнайкращі вражіння. „We, the people of Akron, want you. We want you to hava a good time" — говорив мейор Слусер, висловлюючи окреме вдоволля з конвенції в його місті, бо він брав активну участь в організації американської молоді. Він знову привітав зібраних, знову побажав успіхів та висловив переконання, що конвенція матиме енергію і вміння виконати ті завдання, які собі намітила.

Ґеновефа Зепко зложила мейорові подяку за особисту приявність на відкритті конвенції та за привіт.

Офіціяльне відкриття конвенції довершив Данило Слободян, голова Ліги. Від проводу Ліги він привітав приявних, накреслив коротко цілі конвенції та пригадав обов'язок гідної поведінки, щоби залишити якнайкраще ім'я української молоді в місті і готелю. Він радий бачити всіх зібраних, сам радий бути між ними. Вкінці висловив надію на успіх конвенції та офіціяльно її відкрив.

Фінансовий секретар Ліги, Теодор Шумейко, з черги перевів „ролкол" делегатів конвенції та репрезентованих ними організацій.

ВОЛОДИМИР БАКАД З НЮ ЙОРКУ ПРЕДСІДНИКОМ КОНВЕНЦІЇ.

На пропозицію голови Ліги, Данила Слободяна, перейдено до вибору предсідника конвенції. Поставлено трьох кандидатів і вибрано Володимира Бакада з Ню Йорку, одного з

Ґеновефа Зепко,

Голова Конвенційного Комітету. Їй та іншим членам Комітету і управі Ліги з Данилом Слободяном на чолі та його найблищому співробітникові. Теодорові Шумейкові, треба насамперед завдячувати великий успіх конвенції. Крім них, головну заслугу в успіхові організації та виконанні Фестивалю, мають її головний керівник, Ольга Дмитрів, голова місцевого Фестивального Комітету — Ольга Зепко, диригенти Хорів: Степан Марусевич, Степанія Андрусевич і Олександер Юрченко, як теж усі виконавці програми.

НОВА ЕКЗЕКУТИВА ЛІГИ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

Одинадцята річна конвенція Ліги Української Молоді Північної Америки вибрала в дні 6-го вересня свою нову екзекутиву в такому складі:

Предсідник: Михайло Задорецький, Клівленд, Огайо; 1. заступник предс.: Ґеновифа Зепко, Акрон, Огайо; 2. заступ. предс.: Теодор Шумейко, Юніон, Н. Дж.; заступ. предс. на Канаду: д-р А. Вахно, Віндсор, Антеріо, Канада; рекорд. секрет.: Софія Кудера, Акрон, Огайо; фінанс. секретар: Борис Пішко, Питсбург, Па.; касієр: Еміль Заблоцький; Дітройт, Міш.; дорадники: Данило Слободян, Елизабет, Н. Дж.; Честер Монастирський, Питсбург, Па.; Йосип Лисогір, Ню Йорк, Н. Й.; Іван Іванчук, Дітройт, Міш.; Петро Кейсі, Дітройт, Міш.

найбільш активних і заслужених вже на всіх ділянках життя американсько - української молоді. Він перебрав дальше ведення конвенції, даючи й свій великий вклад в успіх її нарад. Секретарювали Ольга Фігель і Дороті Мураль. Новообраний предсідник конвенції призначив ще три комісії, пресову, резолюційну і виборчу.

СВІТОВИЙ МИР — ПРОБЛЕМОЮ МОЛОДІ.

Виступ Йосипа Лисогіра.

З першим докладом на конвенції виступив громадянин і один з провідників молоді та касієр Ліги, капітан Американської Армії, Йосип Лисогір. Говорив на тему: світовий мир — вашою проблемою. Це власне молодь завжди поносить найбільші жертви у війні і з цього теж випливає її заінтересування проблемою миру. Не диво, що головнокомандуючий союзницьких збройних сил під час війни, генерал Айзенгавер відмовився від перспективи найвищої почести, яку йому насувала б кандидатура на президента Злучених Держав, і перебрав завдання

(Докінчення на стор. 4-тій).

БОЛЬШЕВИЦЬКЕ НАСИЛЬСТВО В БЕРЛІНІ

ПРОТЕГОВАНА І КЕРОВАНА СОВЄТАМИ КОМУНІСТИЧНА ТОВПА ЗАХОПИЛА БУДИНОК МІСЬКОЇ РАДИ.

Заарештовано 19 західних поліцистів та придержано пять зв'язкових західних старшин і шість американських кореспондентів.

Берлін, 7 вересня. — Від кількох днів протегована совєтськими окупаційними властями та керована ними комуністична товпа почала конкретну акцію для здобуття повної контролі цього міста. Заходи в цьому напрямку скеровані насамперед проти Міської Ради, що є легальною німецькою владою міста. Вчора комуністична товпа вдерлася і захопила будинок цього легально вибраного німецького міського самоуправління, а большевицька поліція заарештувала 19 поліцистів зі західних зон, що берегли будинку. 27 західних німецьких поліцаїв ще скриваються в будинку перед совєтським арештом. Крім того, поліція зі совєтського сектора вдерлася до приміщення західних зв'язкових офіцерів та „в імені совєтського військового управління" не тільки заарештувала згаданих 19 західно-німецьких поліцаїв, але теж 5 союзницьких зв'язкових старшин та 6 американських кореспондентів. Німецька Міська Рада після того залишила совєтський сектор міста і відбула свої наради в британському секторі. Рішено відбути нові вибори до Міської Ради в дні 14-го листопада. В нарадах не брали участи комуністичні представники. В цій до краю напруженій атмосфері Берліна, військові губернатори чотирьох окупаційних потуг продовжували в ньому свої наради над технічним здійсненням московського договорення дипломатів щодо одної валюти в Берліні та перервання совєтської бльокади міста.

ЮЛІЯНА КОРОНОВАНА ВОЛОДАРКОЮ ГОЛЛАНДІЇ.

Амстердам, 7 вересня. — Після резигнації королеви Вільгельміни, її дочка, принцеса Юліяна була вчора врочисто коронована й заприсяжена королевою країни. В урочистостях взяли участь представники европейських королівських домів, закордонні дипломати та представники голландського народу.

ГЕРОЙСЬКА СМЕРТЬ ДВОХ ВОЯКІВ У.П.А.

Відень, 7 вересня. — Кореспондент Ню Йорк Таймсу довідався про смерть двох вояків Української Повстанської Армії, які намагалися пробитися з Чехословаччини через опановану большевиками східню Австрію до американської зони. Одного з них убила австрійська поліція, а другий розірвав себе вибухом ручної гранати, щоби не попасти в большевицький полон.

КИТАЙСЬКИЙ „ХРИСТИЯНСЬКИЙ ГЕНЕРАЛ" ЗГИНУВ НА СОВЄТСЬКІМ ПАРОПЛАВІ.

Москва, 7 вересня. — Тут офіціяльно повідомлено, що відомий як „христіянський генерал", ген. Фенг Юг-гсіянг, разом з дочкою згинув на совєтському пароплаві „Победа", як той доплив до порту в Одесі. „Победа" це той сам пароплав, на якому мали виїхати з Ню Йорку совєтські учителі Самаріни і Касенкіна. „Христіянський генерал мав згинути від експлозії, спричиненої „недбалою поведінкою з фільмом". Мали теж бути інші жертви, але подробиць про це не подано.

ГОМУЛКА КАЄТЬСЯ.

Варшава, 7 вересня. — Заступник большевицького премієра Польщі, Владислав Гомулка, якого було відсунено на дві місяці від участи в уряді, визнав вчора публично свої „ухили" та обіцяв поправитися, признаючи подиктовану Москвою „партійну лінію". Він зокрема „змінив" свою думку щодо Тіта та його єресей і піддержує Комінформ в боротьбі проти нього. Два дні тому Гомулку усунено з посту генерального секретаря польської компартії.

УМЕР Д-Р ЕДВАРД БЕНЕШ.

Прага, 6 вересня. — Минулої п'ятниці, дня 3-го вересня, умер в 64 році життя другий після Масарика президент відновленої після першої світової війни Чехословацької республіки, д-р Едвард Бенеш. Він умер у своєму літньому домі в Сезімово Усті. Похорони мають відбутися завтра.

ПАПА ВЗИВАЄ НІМЦІВ „ДО ОСТАННЬОЇ КРАПЛІ КРОВИ" БОРОНИТИ РЕЛІГІЙНОЇ СВОБОДИ.

Рим, 6 вересня (АП). — Папа Пій XII. вчора вперше після війни звернувся до німецьких католиків, взиваючи їх „до останньої краплі крови" боронити своїх релігійних вольностей. Папа говорив по-німецьки і хоча він виразно не назвав перед ким німці повинні „до останньої краплі крови" боронити релігії, проте це було ясно, що перед совєтським атеїзмом.

БРИТАНІЯ ЧИСТИТЬ ЧЕРВОНИХ З ВІДПОВІДАЛЬНИХ ПОСТІВ.

Лондон, 7 вересня. — Британський уряд продовжує чистку комуністів з відповідальних державних постів. Це відноситься головно до дослідів в справах атомової енергії, з яких тепер вичищено відомого вченого д-ра Кебота Сетон Була, що був членом комуністичної партії.

КЛЕВЕТА БОЛГАРСЬКИХ БОЛЬШЕВИКІВ ПРОТИ АМЕРИКАНСЬКОГО ДИПЛОМАТА.

Софія, 6 вересня. — Пресовий відділ болгарського міністерства закордонних справ виступив зі закидом, що американського заступника консуля в Софії, Доналда Фрімена Івінга, відкликано в липні з його посту тому, бо він мав бути в мішаний у „шпигунську аферу" у зв'язку з болгарським визвольним рухом. Департамент стейту у Вашингтоні назвав це твердження брехнею і тенденційною „сфабриконим маневром".

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сити і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
Число з понеділка (англійською Частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

З БЕНЕШОМ СПІВЧУВАЮТЬ, АЛЕ НЕ ВЕЛИЧАЮТЬ

З малої країни і малий ростом, але зате велика голова, чи не найбільший політик в Европі. Так бувало писали в Америці про Едварда Бенеша, як довголітнього міністра закордонних справ Чехословаччини. Зручний дипломат і великий демократ, додавав ще постійно Ню Йорк Таймс, підкреслюючи, що Бенеш на міжнародній арені, як у себе в дома. Це останнє відносилося головно до Ліґи Націй, у якій він відгравав ввесь час першу ролю та до якої втягнув був Совєтський Союз.

Згадуючи про смерть Бенеша, приписують йому в великій мірі ще й таке важне історичне діло, як сформовану по Версаї Европу, бо як іде про Малу Антанту, то це вже загально відоме, що ця ідея вийшла з його голови.

Не диво, що за таку активність називали Бенеша „архитектом" Европи. Коли ж до цього ще додати, що саму Чехословаччину ставлено „прикладом", як має виглядати справжня демократія, то чи можна дивуватись, що Бенешові тяжко було повірити, щоби це все, що він збудував і за що він збирав такі лаври, могло бути тільки замками на леді.

Дотого Бенеша величали всюди як реального політика". Він сам уважав себе за такого! Значить, що й будована таким „архитектом" Европа — теж реальна. Ці, що як струси в пісок поховали голови, щоб не бачити справжньої Европи, дуже тішились цею „реальною" Европою Бенеша. Їм вистачало, що вона була „оптимістична". Не хотіли бачити ні зростаючого в силу націзму, ні цього, що в часі, коли Бенеш був на верху слави, мільйони невинних людей в Україні гинули з голоду, що був політичним засобом боротьби Москви з українським селянством. Ліґа Націй, в якій Бенеш грав першу скрипку, навіть тоді не розібрала як слід тих тисячів протестів, що їх висилали американські українці, домагаючись розсліду причини голоду в Україні.

Згадуємо за це все не тому, щоб сказати, що тому всьому був винуватий Бенеш. Завинили тут й інші, великі потуги, яким Бенеш був вигідний та які зробили з нього „архитекта" і „велич", але на коротку мету. Нині ці, що бувало величали Бенеша як велику людину, ні словом не згадують за його велич. Навпаки, підкресляють навіть його вузький світогляд, його нереальний підхід, коли зрезигнував зі спротиву двічи, раз перед Гітлєром, другий раз перед Сталіном. Одначе беручи під увагу, що тут є велика вина теж і по боці демократичних потуг, дораджують у посмертних згадках, як от у Ню Йорк Таймс, співчувати з Бенешом як великим патріотом своєї країни та людиною, що мала добрі наміри і надіялась проти надії...

Остання надія, яка завела Бенеша, була надія на Росію. Це була та сама надія, яка спричинила недавно трагічну смерть Яна Масарика. Приятелювання Бенеша, зразкового демократа, зі Сталіном та віра в Сталіна, є, на нашу думку, найбільшим прогріхом Бенеша, як супроти власного народу, так і супроти соток мільйонів гноблених Москвою людей. За цю фатальну помилку Бенеша платить тепер гірко його власний нарід. Бенеш думав, що Чехословаччина „це, щось інше", що це не Україна... Трагедія українського народу в співжитті зі „старшим братом" Бенеша нічого не навчила. Цей реалізм не промовив до розуму „реального політика".

Доходження у справі шпигунства

Комісія для досліджування неамериканських діянь в палаті репрезентантів оприлюднила недавно загальний звіт із дотеперішніх доходжень у справі розгалуження шпигунської діяльности комуністів в урядових колах.

Опінія громадянства щодо доцільности способу доходжень і переслухань є поділена. Більшість без застережень підтримує працю комісії, а інші критикують її за це, що — мовляв — забагато завдає кривди особам, проти яких тільки витягнено підозріння, які не вистачальні на судове обвинувачення і евентуальний присуд. З огляду на оцю різнородність в поглядах, варт познайомитися з поглядами самої комісії на цю справу.

На вступі звіту комісія заявила ось що:

„Ми не робимо спроб подати в нашому звіті кінцеві заключення, до яких комісія змагає, бо кожний день приносить нові факти, які нам треба вичерпно прослідити. Нашою ціллю є розголосити і витягнути наверх кожний факт, який стоїть у звязку з цією шпигунською змовою, яку склали комуністи і яку переводили вони в наших екзекутивних установах. Доки це станеться, можуть появитися дальші тимчасові звіти. Кінцевий звіт не припізниться ані на один день поза час, потрібний для виготування підсумків на підставі великої маси дослідів, запитів і провірок, які лежать перед нами і нашим помічним штабом дослідників та підкомітетів".

З такою засторогою приступає комісія до самого звіту. Видко, що члени комісії поступають обережно й тому наперед кажуть публиці, чого вона може надіятись від звіту в теперішній стадії дослідів. Так упередивши, комісія реєструє дотеперішні свої спостереження й каже, що вже стверджено деякі факти, які можуть бути помічними при дальшім розгляді. До стверджених фактів зараховує комісія таке:

1. Провірку, яка виявляє, що під час останньої війни і після неї були зорганізовані численні комуністичні шпигунські шайки в урядових екзекутивних бюрах, які виконували свої завдання у спілці й через Американську Комуністичну Партію і через її агентів і пересилали до Росії важливі інформації, які мали основне значення для нашої оборони й безпеченства. Російські комуністи працювали при таких шпигунських діяннях рука в руку з американськими комуністами.

2. Встановлення поза всякий сумнів, що заходить потреба дальшого рішучого, впертого і відважного слідства, щоб ствердити, які особи брали участь у таких проступних діяннях в минулому та яких метод уживали вони в минулому для настановлення своїх дбайливо дібраних комуністичних агентів й їхніх попутчиків на ключеві й урядові становища. Це на те, щоб порозбивати всі комуністичні шпигунські змови й діяння, які переводяться ще й тепер. Такий стан повинен спонукати до якнайпильнішої уваги членів комісії, бюро генерального прокуратора і судейську велику лаву, яка працювала під його доглядом, а теж і Федеральне Бюро Інвестигацій. Комісія думає, що змагання до виключення шпигунства з федеральних установ повинно спонукати до співпраці Білий Дім і конгрес, як теж і обі великі політичні партії.

3. На доказ, що комісія хоче щиро співпрацювати з екзекутивними бюрами у вичищенні уряду з нельояльних і неамериканських практик, вона відкрила свої архіви з документами про льояльність різних урядових осіб для вжитку екзекутивних чинників. Урядовці використували ці архіви якслід, бо тільки в біжучому році понад 14,000 разів приходили вони до архівів за провіркою. Одначе комісія стверджує, що екзекутивні департаменти не відплачувалися взаємністю під цим оглядом.

4. Тому, що комісія ще не покінчила інвстигацій, вона не зажадала ще від генерального прокуратора поставити декого в стан обвинувачення за кривоприсягу.

5. Провірка й досліди переконали комісію про потребу ухвалення нових законів для охорони Республики перед новими конспіраціями й хитрими новомодними затіями комуністів для закриття їхньої шпигунської й іншого роду діяльности.

Ствердивши ті факти, комісія вказує на небезпеки, яким має зарадити нове законодавство і подає від себе вказівки, до чого нові закони мають змагати, а саме:

Спонукати комуністів до реєстрації з метою, щоб їхня теперішня підпольна діяльність могла бути витягнена на денне світло; виключити законом комуністів від федеральних становищ і наложити кари на таких, які як комуністи, підступом дістануться на урядові становища, або на таких, що їх туди перепачкують; відмовляти комуністам пашпортів до виїзду закордон, звідки вони могли б організувати заговори проти Злучених Держав; заборонити чужинним комуністам вступу до Америки для ведення їхніх затій в нашій країні; поправити теперішні закони в справі шпигунства і накласти кари для урядовців, які видають урядові тайни зі шкодою для нашої безпеки; ухвалити закон, який накладав би обовязок на екзекутивну частину нашого уряду співпрацювати в цій справі з законодатною віткою.

Всі оці бажання повинні бути переведені вже під час найближчої сесії конгресу.

Комісія стверджує ще, що під час її праці військові кола відмовляли свого свідоцтва, яке мало на меті провірити, чи хтось є комуністом, чи ні й тому комісія негодує на таку поведінку.

З повищого звіту можна пізнати, що комісія вже осягнула а що ще хоче осягнути. Факти, які вже виявлено, потрясли американським громадянством. Проте, доки комісія не викінчить цілої праці, не можна видати повного осуду в цій справі, бо вона дуже складна. Тому треба добре слідити за нею аж до самого кінця, щоб могти опісля видати холодний і справедливий осуд. Одначе вже тепер можна сказати, що комісія зробила велику прислугу країні, виявляючи факти про комуністичну діяльність в Америці, досі загалові невідомі. Як дехто з переслуханих осіб на цьому хвилево потерпів у публичній опінії цілком невинно, то це дасться направити. Ця „кривда" є нічим у порівнанні до комуністичної загрози.

Лев Ясінчук.

Скитальці в новій фазі

Порядкування в комуністичних партіях світу, себто строге вводження одної провідної лінії встановленої Комінформом, (зн. Кремлем), започатковане виступом проти югославського диктатора Тіта, докотилося й до Австрії. Слаба тут ця партія, бо тільки в одному краю Каринтії, що межує з Югославією, впало при виборах 8% голосів на комуністичну лісту; але своєю галасливою пропагандою робить вона досить вітру й може в поверховного глядача викликати враження поважної сили. Що ця партія навіть при невеликому числі членів представляє дійсну силу, це не підлягає сумнівові особливо тих спостерегачів, що знають її безоглядність як у ставленні цілей, так у доборі засобів.

У домашньому спорі поміж Тітом і Комінформом мачає пальці й австрійська комуністична партія і з того приводу зарисовується у ній навіть два напрями: один стоїть на позиції лівої австрійської домашньої партії, а другий на становищі безоглядної підчинености Москві. Коли тепер переведуть прийняття австрійської комуністичної партії до Комінформу, то очевидно, що концепція якоїсь окремої, внутрішньо - австрійської партії зовсім впаде.

Для збільшення своїх впливів, а тимсамим для добуття права поповнити свої ряди, видвигає ця партія в Австрії клич підвишки платень усіх категорій, а для селянства — переведення рільничої реформи на зразок Сов. Союзу. Для позискання селянства мала б навіть молодь, обєднана в комуністичних організаціях, іти помагати в рільних роботах селянам.

Австрія має право удержувати власну армію в числі 53 тисячі чоловіків (з поліцією й граничною сторожею включно). Тепер австрійські комуністи сідають і на проти-військового пропагандивного коника. Робляться добродіями молоді й податковців, що мусіли б на організацію війська видати одноразово 2 міліярди шілінгів, а відтак річно на вдержання — біля по 500 мільйонів шілінгів. Не вірючи в те, щоб їх пропаганда в тій справі могла мати успіх, заходяться вже на перед біля того, щоб мати свої ячейки, як у будучих кадрах мужви, так і старшин. Успіхи пропаганди противійськової справи тому сумнівні, бо ж кожний бачить, що всі держави опановані комуністами вдержують велитенські армії й горячково заходяться для їх наймодернішого озброєння. Очевидно, що навіть слабо озброєна Австрія становити буде таки якусь перешкоду у планах комуністичного походу на Захід.

Українські скитальці, що живуть в Австрії, слідкують з увагою за тими внутрішніми подіями в тому краю і прислухуються до тієї метушні, що її викликує організація 16 західно-европейських держав, реформа валюти в Німеччині, що викликала блокаду Берліна Советами й протизаходи західних аліянтів, дунайська конференція в Београді, чи розмови західних держав з Молотовом і Сталіном.

Кожний зо скитальців свідомий того, що від дальшого розвитку тих подій залежить у високій мірі їх дальша доля і їх життя. Тому просто роздирають собі американські часописи, щоб дізнатися, чи будуть можливости виїзду й на яких умовах. Бо не тільки ці, загрозливі політичні моменти мають вплив на долю скитальців, але й внутрішньо-суспільні. Жити тут щораз важче, праці нема, а та, що є, не вистачає на прожиток, поміч не надходить нівідки (американське громадянство вже видно втомлене нею) й тому не дивно, що проявляються щораз частіші випадки дуже важких захворінь на чахотку. Була б тут дуже добра нагода на лікування тієї недуги, бо в Австрії є добрі санаторії, але на це треба хворим мати гроші. Австрійські лікарні чи санаторії подержуть хворого кілька днів і безпардонно викидають, бо вони не можуть платити. Щоб усе таки якось зарадити тій справі домагаються українські скитальці від ІРО створення окремих лікарень для Ді Пі. Але, чи ці домагання безправних людей будуть мати які добрі наслідки — то щойно побачимо.

Як дальша доля хворих, так і старших віком скитальців, навіває журбу нашим думаючим людям. Виглядає правдоподібним, що не зважаючи на виїзд скитальців до різних заморських держав на основі окремих законів чи постанов різних держав, всетаки поважна скількість буде мусіти залишитися, бо одних не візьмуть до праці, а другим деякі американсько-українські громадяни відкликають видані колись свої афідевіти й гарантії. Що не зможуть вони залишитися в Австрії, це певно. Але — що з ними зробити! Найкраще було б подбати заздалегідь про приют в якійсь державі. Але хто це міг би перевести й якими засобами?! Це питання розбірали недавно скитальці на своїх зборах, уладжених українським відділом створеної французами установи: „Суспільної Служби" в Інсбруці, що є представником тих скитальців, що живуть поза таборами.

Незавидні скитальчі умовини з одного боку, а з другого боку й деяка наша національна несфорність спричинюють уже проріджування серед наших рядів. Після смерти останнього голови галицької „Просвіти", д-ра Івана Брика, заслуженого опікуна молоді Гриньовського, трапився в половині серпня ц. р. в Таборі Ляндеку новий випадок наглої смерти, що скосила директора гімназії в тому таборі, Івана Декайла. Неожидано зійшов зо світа громадянин перейнятий громадською дисципліною, ревною працьовитістю і особливо великою прихильністю й любовю до української молоді. Шкільна молодь несла домовину з останками свого дорогого директора на своїх плечах, вгиналася під тягаром, але не хотіла передати її старшим, сильнішим громадянам. І що з того, що величавим похороном засвідчила таборова громада своє останнє признання доброму громадянинові, що в численних промовах характеризували промовці якнайкраще прикмети покійного, коли діри, що ця смерть вирвала, вже не можна закрити!

(Докінчення на стор. 3-тій)

ІВАН КРАВЧЕНКО. Авторські права застережені.

ЧОРНИЙ ВОРОН

(ПРАВДА ПРО СССР)

Всім мученикам і незчисленним жертвам комунізму — присвячую.
Автор.

32)

Все це я встиг в одну мить занотувати в своїй пам'яті.

В двох кроках від мене відкрилась паща якогось мешкання, звідкіль вийшов неозброєний чорний тип і наказав мені прямувати за ним. Я повернувся до енкаведистів і з іронією подякував їм за безкоштовну мою подорож, пообіцяв їм, що коли я через пару днів буду дома, то покличу їх на чарку горілки, помахав їм рукою і попрямував за тим типом, який, пропускаючи мене попереду себе, штовхнув мене в спину. Я відчув, як щось в мені закипіло в грудях від такої образи, підступило до горла і вирвалось: Хіба так штовхають? Ось як! — і з цими словами я його вільною правицею так штовхнув в груди, що він не утримавшись на ногах, відлетів до зачинених дверей і сів, правдоподібніше упав в кутку. На цей шум, з дижурної кімнати вийшов вартовий, тюремний адміністратор — пізніше я довідався, що то був один з трьох помічників шефа в'язниці — теж не озброєний і поцікавився: що сталось?

— Та ось цей „гаврик" (це він на мене!) вдарив мене, — заскиглив енкаведист, витягуючись в струнку перед шефом.

— Де ци ти навчився такого хамства? Я тільки відплатив тобі за твій поштовх мені, а за твоє хамське слово, я ще тобі додам, — сказав я, штучно простуючи до нього.

Тоді цей вартовий шеф загородив мені дорогу і злісно та грізно:

— Я вас обох покараю за бешкет у в'язниці... Ідіть на своє місце, звернувся він до мене суворо.

— А я ще не знаю, де моє місце, будь ласка, покажіть, — підкреслено ввічливо звернувсь я до нього.

Він відкрив переді мною двері праворуч, куди я і ввійшов.

Коли двері за мною замкнулись, я почув, як вартовий шеф за дверима реготавсь, глузуючи з мого „хресника".

Найменшої напруги електрична жарівка зле освітлювала невеличку камеру, в якій в різних позах сиділо і стояло чоловіків з 15 в'язнів. Було 4-та година ночі. Я з величезним інтересом вдивлявся в кожне обличчя, бажаючи заглянути в саму глибину душі кожного, щоб дізнатись, що кожний з них думає?

На моє запитання: чи всі вони вже суджені, мені відповіли, що вони такі ж самі, як і я, тобто цієї ночі заарештовані. Мою особливу увагу прикував до себе один військовий старшина в ранзі майора, який сидів за столом і був в такій надзвичайній розпуці, що буквально рвав на собі волосся і трохи-трохи не бився головою об стіл. Він весь час шепотів: Боже-Боже! Що тільки буде!? Ох! Ох! Що буде!?... Я з початку просто подумав: мабуть цей майор спіймався на якомусь надзвичайному злочині і не тільки сам в великій небезпеці, але і всі члени їхньої організації, і тільки він — оцей майор — один, провалив всю справу...

— Чого ви в такій розпуці? Що сталось? — співчуваючи і щиро запитав я його. Він начебто зрадів цьому запитанню і просто вхопився за мене:

— Ви тільки уявіть собі, що буде! Дома залишилася дружина з п'ятьма дітками, — одне від одного меньше. Залишись буквально без копійки грошей... Після мого арешту їх обов'язково викинуть на вулицю з військового помешкання... Що вона буде робити? Одна... з малими дітками... в чужому місті... без родичів або приятелів... Боже! Боже! Що тільки буде?! — і він гістерично заридав.

— Та чого ви себе виснажуєте такими темними думками? Давайте спокійно розберемо в цій ситуації і ви самі зрозумієте, що нема жодних підстав для вашої розпуки, — силуючись його заспокоїти, звертаюсь я до нього. — Поперше, — завтра, після завтра і через тиждень ніхто її не має права викинути з житла. Викинуть тільки тоді, коли ви будете засуджені. Викинуть з військового помешкання, але дадуть їй приватне. По-друге, навіть тоді, коли ви будете засуджені, то і тоді вона має право на одноразове одержання вашої півмісячної пенсії, а цього їй вистачить на переїзд до матері. Ви можете не боятись мене і повірити мені, що я чесна людина, діставсь сюди випадково і помилково. Скажіть мені по щирості: Ви відчуваєте за собою якунебудь провину? — запитав я його.

— Ні, не відчуваю жодної провини за собою, — щиро відповів мені він.

І я без жодного хитання повірив йому.

— Так чого ж ви тоді, вибачте, божеволієте? Коли ви не відчуваєте за собою будь-якої провини, я щиро вірю в це, то ви незабаром підете геть звідсіль, — заспокоював його я.

Здається, що мені пощастилось його заспокоїти.

Після цього я вибрав вільне місце в куточку, простилив своє пальто просто на підлогу, дістав свою гумову подушку з наволочкою, дмухнув в ню пару разів, поклав на те місце, де планував покласти свою трохи стяжелілу голову; побажав всім доброї ночі, ліг і заснув передсвітанковим сном праведника. З моїх товаришів по нещастю, ніхто і нне думав про те, щоб заснути. Засипляючи, я вже крізь сон чув, як майор знову впав в розпуку, стогнав і важко зітхав, а хтось заздрив мені, зазначуючи: От щаслива людина! З таким характером людині „море по коліна".

(Дальше буде).

Що думав про Америку один англієць 60 літ тому

Ще з часів, коли засновувалися перші колонії в цій країні, народи цілого світу зацікавленням придивлялися їй. Спроба демократичного управління здавна викликала зацікавлення громадян інших держав. Одним з найбільш ознайомлених, поважних і разом з тим прихильних, обсерваторів був англієць Джеймс Брайс.

В своїй книжці, „Американське Суспільство", з 1888 року, Д. Брайс розглядає хиби й силу демократичної системи взагалі й американського уряду зокрема. Чимало питань, на які він звернув увагу тоді, є актуальними і тепер.

Одною з найбільших недомагань, які він помітив в Америці, це загально низький рівень політичного життя. Оскільки влада творилася на тому принципі, що пересічний громадянин є спроможний займатися кождою справою,щ о може виникнути, то природно, що люди не вимагали від державних урядовців особливої кваліфікації. Хоч цілий нарід був відданий своїй Републиці і був готовий на всякі жертви для неї, проте, здається, не усвідомлював, що йому потрібні досвідчені, розумні державні мужі, обізнані зі справами держави.

Пересічний громадянин може займатися тільки широкими, загальними справами, особливо тими, що торкаються моральної сторони дотичної справи. Саме в таких справах можна викликати широке зацікавлення громадянства. На його думку, є небагато осіб, які були би компетентними займатися складними справами економічних, політичних та міжнародних взамовідносин. В наслідок того, провідники, які рідко коли своєю підготовкою стояли вище свого оточення, не могли належно й повно виконувати покладені на них обовязки.

Брайс вказав, що найбільшим недостатком американської системи було те, що група осіб могла використовувати уряд для своїх приватних цілей. Він радив американцям виставляти на чільні становища осіб здібних, надзвичайних, добре кваліфікованих, бо сама структура американської демократії була настільки сильна, що усувала всяку небезпеку надужиття влади навіть найбільш блискучими особами.

З другого боку, автор говорить про те, що зробило Америку сильною, Перш за все сталість. Американці — каже він — дуже привязані до своєї форми державного життя. Коли він говорить про потребу реформ, то не про якісь радикальні зміни; обговорює деталі, припускаючи, що основна структура залишається тою самою.

Оскільки закони країни творяться самим народом для його охорони, люди підпорядковуються їм. Політичні ідеали також мають охорону. Наприклад, хоч свобода преси не раз вживалася не на добро, а на зло, проте американці вперто стоять на тім, щоби ту свободу не обмежувати, бо і сама свобода була б загрожена. Часом така тенденція доводила до надужиття, але при кінці це виходило на добро загалу.

Одною з великих заслуг американської влади, як писав Брайс, було те, що вона опиралася на встановлених законах, правилах, а не на урядовців. Тому державні урядовці рідко кои могли навязувати свої погляди людям.

Д. Брайс вірив, що в цій країні майже не існували кляси з політичними завданнями. Хоч якраз на той час починалися робітничі заворушення, проте не було глибоко-вкоріненої, довго-плеканої ворожнечі міжклясової і зачеплені справи можна було полагодити без великих труднощів. Відсутність клясової ненависти давала можливість народові в часі небезпеки обєднатися під проводом уряду. Наприклад в часі війни тут не було би такої ворожнечі, яка бувала в багатьох країнах Европи між правлячою клясою та громадянством. Другим джерелом едности в часі якоїсь кризи є той факт, що меншість, по закону, приймає рішення більшости. В критичні часи американський уряд може рахувати на довіря цілого народу.

Характерним для американського народу було те, що його політичні інституції були продуктом економічних та соціяльних умов і відповідали устрою суспільства. Коротко кажучи це була система, яка мала тривати довго тому, що Конституція була написана для затоволення потреб і інтересів цілого народу.

„Американське Суспільство" було написане в 1880-х роках. Горожанська війна скінчилася якраз перд тим. Поширення індустрії та початки робітничого руху, що йде разом з ним, були тоді в першій стадії. Кордонів ще не встановлено. Проте, нема сумніву, що американський уряд вже тоді приймав такий вигляд як тепер. Все те, що робило Америку сильною в 1880-х роках, допомогло їй перейти через міжнародні та внутрішні крізи і зберегти свою систему державного життя. Обовязком сучасного покоління є направити деяку слабість, спричинену постійно змінюючимися обставинами.

Загальна Рада.

ЗА ЗАЛІЗНОЮ ЗАСЛОНОЮ.

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(Як їх подають советські джерела).

„ІЗМАЇЛЬЩИНА ПЕРЕД ЖНИВАМИ".

Під таким титулом умістили „Ізвестія" з 24. 6. допис з цеї области з якого подаємо наступне: „В одноосібнім володінні на Ізмаїльщині лишилось не більше 0.1% упрвної землі. В першім часі молодим колхозам було тяжко. Двохрічня посуха відбилась поважно на їх господарствах. Від пересічного колхозника до голови артілі всі знають, що добрий врожай завдячують вони передусім МТС. (Які й полишають з нього селянам дуже небагадо). Зібрати збіжже в найкоротші речінці і без втрат, та виконати передречінцево постачання збіжжя в найкоротші речінці і без втрат днів вироблених МТС. В приготованих до жнив є багато поважних хиб. В багатьох колхозах є цілком справні молотилки, але нема ремінних пасів до них, яких виробити там неможливо. В більшості артілей бракує цілком мішків. Неможна зробити навіть грабель, бо нема місцевого дерева. Керманичі колхозів зверталися багто разів до „Укрпотребсоюзу" (Українського споживчого товариства) з проханням довезти хліборобського знаряддя, але їх не вдоволялося. Бракує й резервних частин до машин. Своєї бази „Автотракторзбут" не має, а з Одеси сюди майже нічого не доходить". Доходить лише швидко й певно українське збіжже до московських хижаків в такій мірі, що селянство за тяжку працю майже нічого не має і голодує при найменшім невроджаю.

БЕЗ ДАХУ НАД ГОЛОВОЮ.

(УБІ). Із листа, поміщеного в „Правді" (21. 6), виходить, що „Донмашстрой", якому поручено відбудову Ново-Краматорського машинобудівельного заводу ім. Сталіна, за 1946-1947 р. недодав заводові 41,000 кв. метрів фабричної площі й 20,000 кв. метрів житлової площі. Після визволення Донбасу „Донмашстрой" не відбудував жодного житлового або культурного приміщення. Не поправилася робота тресників, але був примушений 1,000 відправити на другі будови (так у СССР виглядає „добровільна" праця робітників).

„ІДЕ ЧАВУННИЙ РЕНЕСАНС"

(УБІ). У половині червня в Сталіно (Донбас) відбулася конференція металургів Вівдня й Центру — за советською офіційною термінологією — з участю міністра чорної металургії СССР Тевосяна, Хрущова й інших достойників. Із звіту міністра Тевосяна виходило, що за першу половину 1948 року металургійна продукція сильно збільшилася в порівнанні з минулим роком. Так продукція сталі збільшилася на 81%, чавуна, на 61%. (Ці дані про зріст металургії дають багато до думання, коли одночасно читається про великий брак предметів щоденного вжитку). Крім цього, на думку Тевосяна, українська металургія має ще перед собою великі невичерпані можливості.

Тевосян і учасники дискусії вказували як на головніші завдання українських металургів: піднесення трудової дисципліни й зменшення собівартости продукції та врешті піднесення норм виробітку.

ПАМ'ЯТНИК ЛЕНІНУ.

побудовано в містечку Тетієві, Київської області.

ГАЗОПРОВІД ДАШАВА-КИЇВ підведено вже до Тернополя. На осінь ц. р. передбачено закінчення будови.

(Промінь).

СКИТАЛЬЦІ В НОВІЙ ФАЗІ.

(Докінчення зі стор. 2-гої).

Всі ті випадки є немов потвердженням і доповненням звіту представника ЗУАДК, Романа Смука, що він його склав в Америці з особливим узглядненням краще йому відомих скитальчих відносин з терену Німеччини.

Та все таки наші скитальці живо думають. Молдші студіюють і цього року наділив інсбруцький університет девятьох дипломами нових „докторів", що доповнили число українців з таким науковим ступнем на тому університеті до 70 за час скитальщини. Братство св. Андрія поробило вже заходи для поновного оживлення своїх шкіл, хоч як воно важко доведеться їх удержувати. Навіть така справа як власна преса ворушить еміґрантську масу. З приводу скупости паперу, що тут артикулом, який підлягає контрольованому приділові, мусять існуючі часописи в Зальцбурґу, а то „Нові Дні" й „Останні Новини", обмежитися на власний табор у Зальцбурґу. Щоб могти об'єднувати всю українську скитальщину духово, виринає думка створити один більший часопис, хочби тільки тижневик, який могли б удержувати українці в цілій Австрії. Коли виїзд іде таким черепашиним ходом, то власний орган ще напевно сповнив би свою ролю.

ЖЕРТВИ НА ПРАЦЮ УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ

На кампанію, яку веде УКК в цілі зібрання $50,000, надіслано такі жертви:

Дітройт і Гемтремк, Міш.: Український Демократ. Клюб переслав $100 як чотиромісячну жертву по $25, а члени Клюбу зложили на лісти 937, 938 — $32, разом $132; П. Кізел, секр. від. 292 У. Н. Союзу, зі збірки на лісту 913 — $20. Разом прислано $152, а що передтим було проголошено $1,867, то разом досі вплинуло $2,019.

Филаделфія, Па.: Відділ Українського Конгресового Комітету $60, а що передтим було проголошено $1,407, то досі разом прислано $1,467.

Ню Йорк, Н. Й.: П. Кучма переслав від Тов. Дністер, від. 361 У. Н. Союзу, $235; Марія Калина зібрала на лісту 1,526 — $10.50; від. 141 У. Н. Помочі з каси $25, а зі збірки на лісту 276 — $31.50, разом $56.50; В. Коваль зібрав на лісту $37.50; Союз Українок, від. 1, $50; Стефа Абрагамовська $10. Разом прислано тепер $399.50, а що попередно було проголошено $512.15, то разом досі прислано $911.65.

Пітсбурґ, Па.: Українська Народна Поміч $100; Український Горожанський Клюб $50, разом $150. А що передтим було проголошено $410, то разом досі прислано $560.

Джерзі Сиі, Н. Дж.: Ксеня Сай $5, а що передтим було проголошено $414, то разом досі прислано $419.

Нортгемптон, Па.: Збірка на лісти 45, 46, 1,631, 1,348, 1,349 — $255.50; Бр. св. Миколая, від. 18 Провидіння, $10, а Клюб цеї самої назви $15. разом $25; від. 318 У. Н. Союзу $10. Разом прислано суму $290.50.

Елізабет, Н. Дж.: М. Сухорський, секр. від. 3 У. Н. Союзу зі збірки на лісту 992 — $70.11, а С. Могила зі збірки на лісту 657 — $43, разом $113.11. А що передтим було проголошено $31, то разом прислано досі $144.11.

Толідо, О.: Зі збірки на лісту 1,255 від. 167 У. Н. Союзу, що її перевели Д. Медвецький, І. Кульматицький і С. Гавриляк, прийшло $125.

Пітсфілд, Месс.: А. Маланчук переслав $111.71 зі збірки на вічу, що відбулось 22. серпня.

Колчестер, Конн.: о. Богдан Їжак зі збірки між парафіянами укр. катол. церкви $60.

Асторія, Н. Й.: Збірка на пікніку від. 5 У. Н. Союзу $57.56, а що передтим було проголошено $107, то досі прислано разом $164.56.

Бронкс, Н. Й.: В. Морозович, секр. від. 298 У. Н. Союзу, зі збірки на лісту 691 — $10, а що передтим було проголошено $65, то разом досі прислано $75.

Мілвіл, Н. Дж.: Василь Горін і жена $5, а що передтим було проголошено $145, то разом досі прислано $150.

Бабилон, Л. Ай.: Збірка на лісту 754 в сумі $22, що її перевели Д. Завируха й К. Шинкар з від. 433 У. Н. Союзу.

Бриджпорт, Конн.: М. Галькевич, секр. від. 59 У. Н. Союзу, переслав зі свяченого $12, а зі збірки на похороні $20.55, разом $32.55. А що передтим було проголошено $56.60, то досі прислано разом $89.15.

Бруклин, Н. Й.: Ю. Павчак переслав жертву Українського Національного Дому в сумі $100, а вкладку $10, разом $110. А що передтим було проголошено $128, то разом досі прислано $238.

Клівленд, О.: Н. Декан, предс. від. 102 У. Н. Союзу, зі збірки між членами відділу $45, а з каси відділу $25, разом $70; Г. Кішіль, секр. від. 336 У. Н. Союзу, зі збірки на лісту 712 — $30. Разом прислано $100, а що передтим було проголошено $25, то досі прислано разом $125.

Янґставн, О.: П. Стахура зі збірки на лісту 268 — $25.

МекКіс Ракс, Па.: Іван Кіналь $20.

Олефант, Па.: Демко Хомин $10.

Ню Гейвен, Конн.: К. Марущак, секр. від. 370 У. Н. Союзу, зі збірки на лісту 734 — $34. А що передтим було проголошено $109, то разом прислано досі $143.

Менчестер, Н. Г.: Марія Буцяк зі збірки на лісту 421 — $62, а П. Мигаль зі збірки на лісту 420 — $19, разом $81.

Венезуеля, Пол. Америка: М. Кульчицький $2.

Прислані тепер жертви виносять $1,975.98, а що передтим було проголошено $8,067.91, то всі жертви надіслані досі в цій кампанії виносять $10,043.89.

УКРАЇНКА УЧИТЕЛЬКОЮ ДО НІМЕЧЧИНИ.

Дітройт, 1. вересня. — Нині відіхала з Дітройту до американської окупаційної зони Німеччини учителька, панна Оля Е. Шустер (Шустакевич), щоби там обняти заряд одної з американських шкіл для дітей американських державних службовців та військового персоналу. Панна Оля Е. Шустер є донькою п-ва Миколи і Юлії Шустакевичів, довголітних директорів українських щоденних радієвих програм у Дітройті. Вона є членкою Українського Народного Союзу, відділ 183 (Клюб „Мазепа"), а теж активною членкою Клюбу Українських Університетських Абсольвентів Дітройту. Віїхала в групі 420 американських учительок і учителів, вибраних Военним департаментом у Вашинґтоні з-поміж тисячів аплікантів з усіх сторін Злучених Держав. Зо стейту Мішиґен було вибраних 20 учительських сил, а з міста Дітройту дві. Покінчила вищі студії в Чедсі Гайскул, університетські у Вейн Університеті в Дітройті, а до ступня магістра приготовлялася в Шікаґо Університеті. Від років брала живу участь в українськім громадськім життї своїми сольовими виступами на концертах та фортепіяновими акомпаніяментами. Головну прислугу зробила панна Оля Е. Шустер українській справі своїми численними лекціями на українські теми та виступами з українською піснею серед американців так з рамені „Інтернешенал Інститут" (Y.W.C.A.), як і перед учительськими зібраннями. Від кількох років була предсідницею Американського Учительського Комітету Професіональних Проблемів при „Дітройт Тічерс Асосіейшен".

Вже можна замовляти Календар У. Н. Союзу на 1949 рік.

В наступному 1949 році припадає 55-та річниця з дня заложення Українського Народного Союзу. З цеї нагоди Головний Уряд У.Н.С. рішив видати ювілейний Календар-довідник У. Н. Союзу на 1949 рік, що крім звичайних календарних матеріялів матиме теж основні енциклопедичні інформації про У. Н. Союз, про Америку і Україну та про українців у цілому світі і про всі ділянки їх життя та творчости, як теж багатий літературний відділ. Календар вже є в підготовці і мав би появитися вже з кінцем жовтня цього року. До співпраці в його редакції запрошено найкращі українські сили, як теж представників українських громад з усіх країн і континентів. Цей великий Календар-довідник мав би бути дальшим поширенням та доповненням відповідних видань У. Н. Союзу, що появилися досі. Він повинен стати настільною книгою кожного українця в Америці і закордоном, необхідною в праці і надозвіллі. В Календарі кожний українець матиме всі найбільш необхідні інформації і цей Календар подуманий справді як дорадник і розрадник кожного. Незважаючи на великі кошта видання, вартісних матеріялів та багатих ілюстрацій, ціну Календаря встановлено тільки на один доляр за примірник. Проте, з огляду на великі кошта друку і паперу, Календар появиться тільки в обмеженій кількості і тому хто хоче запевнити собі його одержання, повинен негайно виповнити подане внизу замовлення та вислати його разом з належитістю до Адміністрації „Свободи" на подану внизу адресу. Це повинні зробити не тільки члени У. Н. Союзу, але й весь широкий загал американсько-українського громадянства, бо Календар У. Н. Союзу на 1949 рік це буде справді настільна книга для кожного українця. Тільки негайне замовлення може забезпечити вам її одержання. Тому поспішайте з висилкою замовлення.

(Прохаємо витяти, чітко виповнити і негайно разом з належністю переслати на адресу „Свободи").

ЗАМОВЛЕННЯ НА КАЛЕНДАР У. Н. СОЮЗУ НА 1949 РІК

До Адміністрації „Свободи"
P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Я, ________________________, замовляю
(Ім'я і прізвище)

оцим Календар У. Н. Союзу на 1949 рік в кількості ______ примірників і на ту ціль пересилаю чек (моні ордер) на суму $________ як належитість по $1.00 за примірник.

____
Підпис (писати по-англійськи).

Адреса: ________________________

ТЕПЕР УЖЕ ЗАВВАЖУЮТЬ КРАСУ!—Тому три роки американські вояки так ненавиділи Японію, що не хотіли глядіти ні на японців, ні на їхню країну. Нині у вільних хвилинах подорожують і оглядають країну та подивляють її красу, як це бачимо на цій картині.

Конвенція американсько-української молоді в Акрон

(Докінчення зі стор. 1-шої).

президента Колумбійського університету в Ню Йорку, щоби мати до діла з вихованням молоді. Три роки вже пройшло від того часу, як закінчилася друга світова війна, але замість до миру, світ з кожним днем знову наближається до війни. Америка воювала з глибокого сентименту і співчуття до людства, але проблема світового миру є теж її обов'язком. Сьогодні політику Гітлера продовжує Кремль і для кожного ясно, що кінцевою ціллю тої політики є війна. В таких обставинах мир можна вдержати тільки силою і тільки силою можна буде його встановити. З того мусить собі поробити відповідні висновки і американська молодь, перед якою стоїть практичне завдання оборони миру і оборони країни. Для виконання того завдання бесідник накреслив для молоді такі шляхи: 1. Зголошуватися до армії, нейві і авіяції; 2. свідома праця для використання в оборонних цілях всіх наших господарських ресурсів; 3. Піддержувати визвольні змагання України, вбачаючи в них боротьбу за мир; 4. бути активною складовою частиною політики нашого американського уряду та на кожному кроці і всіми способами засвідчувати нашу готовість і рішучість в змаганні до миру. (Доклад п. Лисогіра буде надрукований в оригіналі в одному з найблищих чисел Свободи).

ДЕМОНСТРАТИВНЕ УСУНЕННЯ ЗІ ЗАЛІ ЧЕРВОНОГО ПРАПОРУ.

Після докладу Й. Лисогіра на залі заіснував випадок, що став символом конвенції та відбився широким відгомоном в місцевій американській пресі. Діло в тому, що обслуга готелю між прапорами об'єднаних націй вивісила з балькону теж два совєтські прапори: червоний зі серпом і молотом та п'ятикутною зіркою Совєтського Союзу і такий же з додатком літер УРСР — підсовєтської України. Степан Шумейко, голова Конгресового Комітету і ген. секретар ПАУ Конференції, поставив формальний внесок, щоби ці прапори усунути зі залі, відповідно мотивуючи свою пропозицію. Іван Панчук, голова Злученого Українського Американського Допомогового Комітету, пропозицію піддержав та доповнив мотиви. Пропозицію прийнято оплесками та передано її до відома заряду готелю. Наради, докищо, продовжувалися. Але як пройшов деякий час і прапори все ще висіли, тоді С. Шумейко знову пригадує свою пропозицію. На цю тему забрав ще слово д-р Вахна з Віндзор, Канада, і у висліді прапори знято та демонстративно винесено зі залі, не дожидаючи вже готелевої обслуги. Факт — як згадано — став символом цілої конвенції в американському насвітленні. Місцевий „Джорнел" подав вістку про цю подію на першій сторінці та під великим сензаційним заголовком, ілюструючи її теж фотографією, як Михайло Задорецький з Клівленду та Юрій Кулик з Нескіганінг, Па., виносять цей прапор.

ЛОЯЛЬНІСТЬ І ДЕМОКРАТІЯ.

Інтересний доклад проф. С. Мамчура з Вейнського університету.

Політична активність американських українців в українській справі видвигає проблему лояльности. Як далеко і до якої міри можна працювати американському громадянинові для української справи, щоби не ввійти в колізію з лояльністю до своєї американської країни. Чому виринає цей запит взагалі та який під цим оглядом досвід минулого? Це головні проблеми, що їх заторкує проф. С. Мамчур в своєму докладі, справді знаменитому під кожним оглядом. Проф. Мамчур — як він це виразно підкреслив, не має окремої конкретної причини до цего докладу. Він теж окремо підкреслив, що американські українці своєю роботою в користь української справи не тільки не порушують своєї лояльности до Америки, але часом її ще цим власне і потверджують. Проте, кожна активність в закордонній справі криє в собі „потенцію нелояльности" до своєї країни і це власне, було головним мотивом цього корисного докладу. Проф. Мамчур говорив на підставі досвіду, що він його здобув, працюючи в цій власне ділянці для департаменту справедливости. Його слова мають тим більшу вагу і значення, що він — як це опісля вияснив п. І. Іванчук з Дітройту — є наскрізь і вповні лояльний теж до українців та української справи. Цей доклад та незвичайно товариська поведінка проф. Мамчура з усіми, як і його поява та знаменитий дотеп, крім активної участи в дальших нарадах, зробили його одним з найбільш популярних учасників конвенції. Докладний зміст його докладу буде надрукований в одному з найблищих видань „Свободи".

ПРИВІТ З ЕВРОПИ.

Після докладу проф. Мамчура, предс. В. Бакад доручив секретарці відчитати привіт для конвенції від українських студентів з Німеччини. Володимир Коваль склав привітання від створеної новими імігрантами Української Студентської Громади в Ню Йорку.

СОЦІЯЛЬНІ ПРОБЛЕМИ І НАША МОЛОДЬ.

Виступ Михайла Задорецького

„Доклади Й. Лисогіра і проф. Мамчура — це був „біґ воєдж ераунд ди ворлд", а я говоритиму конкретно про соціяльні проблеми нашої молоді" — почав свій інтересний, переплітаний дотепами доклад Михайло Задорецький, потверджуючи, що його не без причини назвали „збиточником з Огайо". Він заторкнув та з'ясував цілий ряд соціял. проблем молоді та закінчив серіозними спостереженнями і висновками щодо поведінки молоді, якою вона видає свідоцтво не тільки сама собі, але й своїй громаді та своєму народові.

Незвичайно річевою і серіозною дискусією над рефератами, в якій забирала голос велика кількість делегатів, закінчено перший день нарад цеї пам'ятної конвенції. Ввечері відбулися привітальні танці у великій залі Іст Маркет Ґарденс.

ДРУГИЙ ДЕНЬ КОНВЕНЦІЇ.

В другому дні конвенції, в неділю 5. вересня, не було нарад, а ввесь день (і ніч теж) пройшов — рано на участі в церковних відправах, після полудня на музично-танцювальному фестивалі і ввечорі на бенкеті та формальних танцях. Тільки під час бенкету голова ЗУАДКомітету, та один з провідників цеї організації молоді, Іван Панчук з Дітройту, виголосив промову про „Проблеми нової імігарції". В полудневих годинах відбулися збори Т-ва Українських Професіоналістів, про що буде окреме звідомлення на сторінках цього щоденника.

ВЕЛИЧАВИЙ МУЗИЧНО-ТАНЦЮВАЛЬНИЙ ФЕСТИВАЛЬ.

Влаштований з нагоди конвенції музично - танцювальний фестиваль був гідним зовнішним культурним виявом нашої молоді. На програму фестивалю, що відбувся в залі Акрову та почався в годині 2-гій після полудня, склались виступи найкращих мистецьких сил нашої молоді: українського чоловічого хору з Шикаго під диригуванням проф. Олександра Юрченка, Дівочого Хору з Дітройту під проводом Стефанії Андрусевич та Хору Української Молоді митрополітальної округи Ню Йорку і Ню Джерзі під проводом Степана Марусевича, що виставив Ніщинського „Вечерниці". Зі сольовими точками виступили оперова співачка Марія Полиняк-Лисогір з Ню Йорку, що грала теж ролю вдови у „Вечерницях" та скрипачка-віртуазка Донна Ґресько. На фортепіяні акомпанiювала Ольга Дмитрів, що була головним керівником цілої імпрези. Точне звідомлення з фестивалю та його оцінку доводиться, з браку місця, відложити на пізніше. Стверджуємо тільки, що цею імпрезою, як щодо програми так і її виконання, наша молодь перевищила сама себе, встановлюючи новий рекорд своїх успіхів під цим оглядом. Приявних на імпрезі біля 2.500 осіб. Заслуга в цьому однаково, як виконавців програми, так і організаторів імпрези та місцевого конвенційно-фестивального комітету, з Ольгою Зепко на чолі та головного керівника імпрези, Ольги Дмитрів.

БЕНКЕТ ТА ВИСТУП ІВАНА ПАНЧУКА.

Цього самого дня в год. 6:30 ввечорі відбувся офіційльний конвенційний бенкет та забава після нього. На бенкеті, що його почато і закінчено молитвою, приявним представлено провід Ліґи Молоді, місцевий конвенційний комітет та цілий ряд гостей. На цьому бенкеті голова ЗУАДКомітету, адв. Іван Панчук з Дітройту, виступив з докладом-промовою на тему українських скитальників та наших допомогових завдань. Промова адв. І. Панчука в обороні українських скитальників та для допомоги їм ще більше піднесла шляхетні тенденції конвенції та надала теж окремого благородного і ідейного характеру й самому бенкетові. Цей інтересний виступ голови ЗУАД Комітету буде надрукований в цілости в одному з найблищих видань цього щоденника. Після бенкету молодь забавлялася пізно в ніч.

ТРЕТІЙ ДЕНЬ НАРАД.

Третій день конвенції був в цілости призначений на ділові справи Ліґи та на вибір її нової екзекутиви. З докладами на культурні теми виступили ще дві прелеґентки, Ольга Задорецька з Вашингтону, що — як свого часу повідомлено — докладає багато старань та енергії для влаштування в столиці української мистецької виставки, та Меланія Міляновнч, культурний референт Ліґи і одна з найбільш активних представниць і робітниць молоді власне в культурній галузі. Зміст їх докладів буде переданий в дальших числах Свободи.

ЗВІТИ І ДИСКУСІЯ.

З черги члени екзекутиви Ліґи склали звіти з своєї діяльности, з яких виразно пробивалися енергія, вміння та велика активність. Протягом відносно короткого часу після відновлення діяльности Ліґи по другій світовій війні, ця організація прямо „на очах" росте, кріпшає та вибивається на передове місце в громадському житті, охоплюючи щораз ширші кола молоді. Звіти дорадників та представників місцевих організацій молоді з різних осередків були черговим доказом цього факту. Над звітами відбулася інтересна дискусія, вияснюючи цілий ряд справ та доповнюючи їх.

РЕЗОЛЮЦІЇ.

Резолюційна Комісія в складі: Степан Шумейко, професор Степан Мамчур, адвокат Іван Панчук, Йосип Лисогір та адвокат Володимир Майкелсон, приготовила проект резолюцій, в яких з'ясовано плятформу і становище конвенції до всіх важливих проблем загальноамериканського та американсько-українського порядку. Резолюції, що їх прийнято одноголосно, будуть проголошені окремо в їх офіційльній формі.

ВИСТУП КОНГРЕСМЕНА ВОЛТЕРА ҐЮБЕРТА.

В міжчасі голова Ліґи, Данило Слободян, представив конвенції конгресмена 14-го дистрикту, Волтера Губерта, що з черги виголосив своє привітання конвенції, про яку довідався з преси. „Ви є молоді американці — говорив конгресмен — Ваші предки приїхали до цеї країни і допомогли її збудувати; я вірю, що ви вмітимете теж і боронити цего, що збудували ваші батьки спільно з усім американським народом". Заклинком до свідомої праці та обороні наших американських принципів демократії і свободи, конгресмен Губер закінчив своє привітання під грімку овацію приявних.

ВИБІР НОВОЇ ЕКЗЕКУТИВИ, ФОРМАЛЬНОСТІ І ЗАКІНЧЕННЯ.

Завершенням цих ділових нарад були такі ж ділові вибори нової екзекутиви Ліґи, склад якої подано на іншому місці. З формальних справ рішено ще скористати з приміщення УККомітету та ПАУКонференції в Ню Йорку і встановити там постійну адресу і „файл" Ліґи, що досі була „Ді-Пі", скитаючись, звичайно з місця на місце відповідно до адрес кожночасно вибираних членів екзекутиви. Під час конвенції помітний був „рух" щодо місця чергової конвенції, бо кожна група хотіла б мати її в себе. Група нюйорської молоді виявила це навіть вивішенням з балькону відповідного великого транспаренту. Справу передано до вирішення новій екзекутиві. На закінчення забирали ще слово поодинокі члени „старої" і нової управи ще раз виступила з коротким зверненням голова Конвенційного Комітету, Ґеновефа Зепко, а предсідник конвенції, Володимир Бакад її формально закрив.

Відспіванням українського і американського національних гимнів закінчено цю велику громадську і культурну імпрези американсско-української молоді, що напевно на завжди залишиться в пам'яті її учасників і свідків та буде записана в історію американських українців, як одне з найбільших їх спільних досягнень.

ШУМАН СТВОРИВ НОВИЙ УРЯД ФРАНЦІЇ.

Париж, 7 вересня. — Після довших ваґань та переговорів з представниками поодиноких партій, Роберт Шуман наостанці таки створив уряд. Він сам залишається премієром та міністром закордонних справ. Уряд склав декларацію про свою політичну лінію, яку публична опінія, головно робітництво, мали прийняти „холодно".

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

БОФАЛО, Н. Й. — Три-квартальні збори Бр. св. Івана Хрестителя, відбудуться в неділю, 12. вересня, в годині 2. пополудні, в ґали парохіяльній, 158 Джермен Стр. — М. Гнатик, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Тов. ім. Івана Франка, від. 146, повідомляє членів, що збори відбудуться в неділю, 12. вересня, в годині 1. пополудні, в У. А. Осередку, 2965 Карпендер ул. Маємо важні справи до рішення. — П. Андрушків, секр.

БРУКЛИН, С. Й. — Тов. Запорозька Січ, від. 325, повідомляє своїх лчленів, що квартальні збори відбудуться в пятницю, 10. вересня, зочно в годині 8. ввечір у своїй ґалі. Просимо всіх членів явитися і вирівнати свої вкладки до Тов. і У. Н. Союзу. Довгуючі члени будуть суспендовані. Приведіть нових членів і впишіть то Тов. і У. Н. Союзу, бо кампанія уже скоро скінчиться. — Уряд Тов.

ШІКАГО, ІЛЛ. — Місячні збори Бр. св. Юрія, від. 379, відбудуться 12. вересня в годині 12:30, в Союзовім Домі. Прохаємо членів прийти на збори для полагодження важних справ. Залягаючих із вкладками членів просимо вирівнати всі належитости. Хто з членів і не-членів бажає одержати ювілейний календар У. Н. Союзу на 1949 рік, хай негайно вишле 1 дол. на руки D. Chorkawyj, 2234 W. Chicago Ave. — В. Пилипів, предс.; М. Семків, кас.; Д. Хоркавнь, фін. секр.

ЙОНҐСТАВН, О. — Бр. св. Івана Хрестителя, від. 230, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 12. вересня, в годині 3. пополудні, в своїм власнім домі, 914 Френклін Еви. Просимо всіх членів бути приявними на тих зборах, бо маємо важні справи до вирішення. Приявність кожного члена конечна. — І. Павловський, секр.

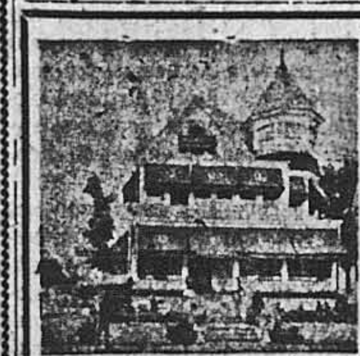
ШІКАГО, ІЛЛ. — Тов. Запорозька Січ, від. 251, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 12. вересня, в годині 12., в церковній ґали. Просимо всіх членів явитися на ці збори, бо буде звіт з пікніку. — За уряд: А. Юха, предс.; Й. Керик, секр.

ГАМТРАМК, МІШ. — Місячні збори Тов. ім. Маркіяна Шашкевича, від. 94, відбудуться в неділю, 12. вересня, в год. 1:30 пополудні, в салі Укр. Дем. Клюбу, 2376 Ґрейлінг ул. Просимо членів прийти на збори. — Т. Судомир, рек. секр.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ПОШУКУВАННЯ

Пошукую АНДРІЯ СПІҐАНА з пов. Ярослава, МИКОЛУ і АННУ РОСОВСЬКИХ з пов. Перемишль. Мають бути в Брукліні. Хто про них знає, або вони самі, зголоситься до І. Хома, c/o Сурма, 11 E. 7th St., New York 3, N. Y. Шукає їх ЕВГЕН ХОПІЦЬКИЙ.

ТАРЗАН, ч. 1922. Несподіванка в лісах.

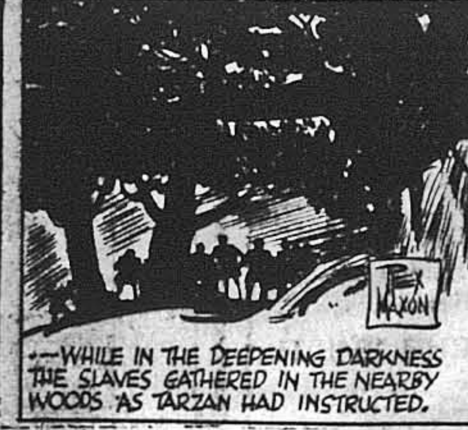
На загрозу Ґідзела Неда вдарила його завзято в уста...

...і заки розлючений капітан міг прийти до себе, вона вибігла на двір дверми.

З лютим криком Ґідзел вискочив за нею...

...а серед западаючої темряви невільники зібралися в недалекім лісі, так, як це їм доручив Тарзан.